

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

ationale forhandlinger, der føres, er det uden mening at sige, at det tyske folk selv skal afgøre dette spørgsmål.

Det er, ligesom al interesse og opmærksomhed indenfor Atlantpagtsammenslutningen udelukkende samler sig om det militære. Hvad er der blevet af de skønne drømme om Atlantpagten som fredsinstrumentet i verdenspolitikken? Man kan sige, at alene tilstedeværelsen af den militære opbygning indenfor Atlantpagten betyder noget for at skaffe større stabilitet i verden. Vel, men hvor bliver Atlantpagtorganisationen af, når der er tale om at vise en samlet indsats for forståelsespolitikken?

Fra Indiens side er der gang på gang gjort forsøg på at finde en løsning på den ulykkelige konflikt i Korea. Har Danmark stillet sig bag ved dette fredsarbejde, som, hvis det lykkedes, kunne bane vej for andre betydningsfulde forhandlinger? Har Atlantpagtlandene samlet stillet sig til rådighed her som mægler? — Nej ikke mig bekendt.

Eller i spørgsmålet i Forenede Nationer om anerkendelse af det nye Kina?

Eller i spørgsmålet om at få et firemagtsmøde i stand om Tyskland? Hvor er regeringens og udenrigsministerens initiativ og indsats på disse felter? — Ja om det sidste, om Tysklands stilling, en stilfærdig meddelelse fra den danske regering til de tre stormagter indenfor Atlantpagten om ønskeligheden af et firemagtsmøde; men et virkeligt initiativ, en virkelig dansk indsats til at støtte forsoningsbestrebelserne, det savner jeg.

Man kan henvise til, at østblokken er en vanskelig forhandlingspartner, og det er så sandt så sandt, men demokratiernes styrke skal kendes på, at man aldrig giver op, at man trods skuffelser og nederlag i forhandlingspolitikken aldrig giver op. For der er kun to muligheder: forhandling eller krig, og hellere forhandling i mange år end krig een dag.

Til udenrigsministerens udtalelser om stationering af fremmede tropper her i landet i fredstid vil jeg også gerne knytte nogle bemærkninger. Den danske rigsdags standpunkt i dette spørgsmål blev formuleret ved Atlantpagts vedtagelse her i tinget af daværende udenrigsminister Gustav Rasmussen den 22. og 24. marts 1949, da udenrigsministeren med bestemt-

hed kunne sige: at der ikke vil blive spørgsmål om at oprette fremmede baser i Danmark — og: at der ikke vil blive spørgsmål om i fredstid at overlade fremmede magter militærbaser i Danmark. Dette blev yderligere understreget ved udtalelser fra socialdemokratiets ordfører, det ærede medlem hr. Bomholt, der ved samme lejlighed udtalte: der vil ikke i fredstid blive stillet baser til rådighed i det danske moderland. Dette at der ikke i fredstid skulle stationeres fremmede tropper i Danmark, må derfor siges at være en forudsætning for rigsdagens tilslutning til Atlantpagten. Og sådan har udenrigsministeren jo også forstået det.

Ved Atlantpagtlandenes møde i fjor i Lissabon, hvor en resolution blev vedtaget, der åbnede mulighed for at stationere militære Atlantpagtsstyrker indenfor medlemsstaternes landområder, tog den danske udenrigsminister forbehold og meddelte den amerikanske udenrigsminister, at han ikke havde nogen bemyndigelse fra den danske rigsdag til at tiltræde det standpunkt, der var kommet til udtryk i den vedtagne resolution.

Det standpunkt, udenrigsministeren her indtog, var korrekt og rigtigt. Men udenrigsministerens rigtige standpunkter er jo desværre næsten altid af meget kort varighed. Efter at rigsdagen var taget hjem i sommer, fandt udenrigsministeren en anledning til at tage til London for at få en samtale med Amerikas udenrigsminister — officielt om aflevering af tankbåden, men reelt var det noget andet, den danske udenrigsminister var rejst over for at tale om. Under samtalen fremførte den danske udenrigsminister nemlig overfor udenrigsminister Acheson, at i spørgsmålet om stationering af Atlantpagtsstyrker i Danmark var den danske regering positivt indstillet og ville være rede til at drøfte sagen.

Den amerikanske udenrigsminister opfattede disse udtalelser, hvad han jo var berettiget til, som en meddelelse om, at Danmark havde ændret standpunkt i sin hidtidige politik, og den amerikanske udenrigsminister indberettede dette til sin regering, hvorefter Amerikas præsident Truman nogle dage efter i en redegørelse til kongressen kunne oplyse:

„At der fra medlemmer af den danske regering for nylig har været antydning, at man tænker på at revidere Danmarks mangeårige politik, der gik imod statio-